

7763

SUOMALAISEN
KIRJALLISUUDEN SEURA
HELSINGISSÄ

Ranerwala.

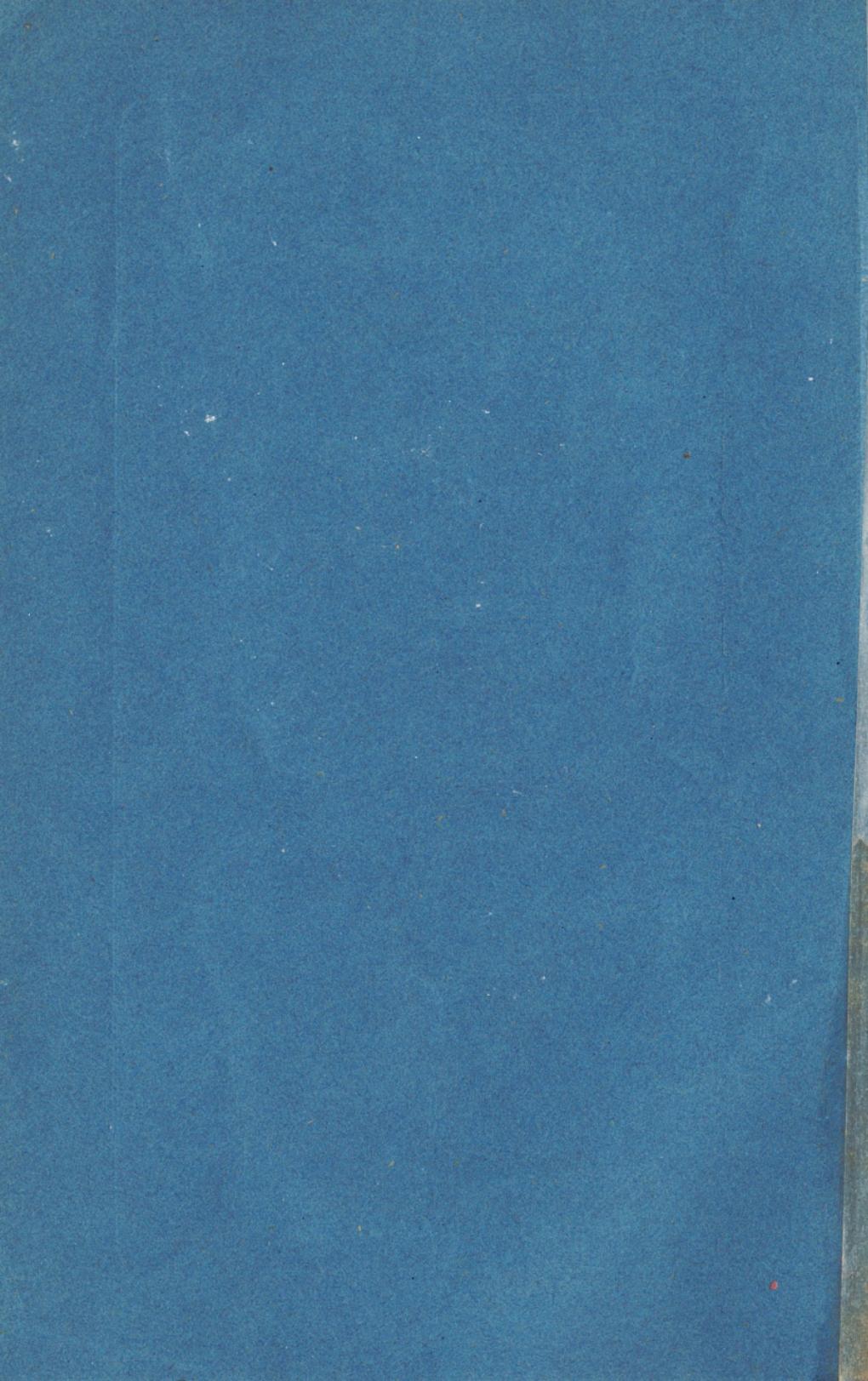
Runoelmia.

Tehnyt

A. Kiwi.

Helsingissä,

Omalla kustannuksella.

Kanerwalla.

Runoelmia.

Tehnyt

A. Niwi.

—
—
—
—
—

Helsingissä,

P. Widerholm'in perillisten työönä, 1866.

Lukija on näissä runoelmissa kohtaava useita pääte-lyhennyksiä, joita tähän asti kirjakiellessä osittain ei sienee ollenkaan — senlaiset lyhennykset ovat tässä toki hyvin harvat — osittain on säästääväisesti käytetty, ja sillon aina lyhennysmerkillä, mutta tässä ilman, ja joita hän sentähden aluksi ehkä oudokseen. Vaan kun puhekielellä, ainakin Etelä-Suomessa, näitä lyhennyksiä läyttää ja koska niiden käyttämisellä voidaan kiellemme lisätä lyhytkäisiä ja varsinkin yksitärwaisia sanuja, joita se tarvitsee, voidakseen keweämästä liikkua waihtelevaisissa, uudemmissa runomitancissa, niskaltaa tekijä pitää mainitulta lyhennyksiltä luwallisina. Sallittako on se olla hänellä wakuntuksena, että suomenkieli on wastedes siinä suunnassa muodostuva. Myös hiljaan on Herra Kanslianeuvos E. Lönnrot tunnustanut noita lyhennettyitälkin säännöllisiltä. Hän lausuu (Katho „Vanhoja ja Uusia Wirsiiä Suomalaisen Wirsikirjan korjaamista warten“. Siw. 158): „Kirjoittaisin ennenmin: uslos, uskol, uskom, uslokam j. n. e. kuin uslos, uskoll, uskomm, uslokaamm. Miksi suomenki kielen sanilla ei saisi paikoin olla kaksi päättää, toinen lyhempi toinen pidempi?“ Niin hän, ja sitä tapaa on hän myös käytellyt wirsissänsä, vaikka toki harvemmin kuin tekijä tässä kirjassä.

Nimeisto.

Kanerwakanlaalla	1.
Reinu	5.
Toulu-ilta	7.
Eksyhyt impi	9.
Anjanpelto	18.
Karhunphynti	21.
Helawalkea	25.
Äiti ja lapsi	29.
Rippilapset	35.
Uudistalon-perhe	37.
Ruususolmu	42.
Mies	48.
Niittu	52.
Ikkäwyhs	55.
Metsämiehen laulu	56.

Kanerwakankaalla.

Kanerwakankaalla sauvupi mielu
Honkien juurilla,
Wartija on sillä wakawa ukko,
Partanen harmaapää;
Hän ahkerast nuijaansa läyttelee,
Ja kumahtaa kanerwakangas.

Taas kiwen ääressä istuuvi wanha
Kauhaansa weistellen,
Hohteessa terwasen, leimuwan kannon,
Syksyisen taiwaan all,
Kosk korkea Pohjola tulta lyö
Ja loistawat tuhannet tähdet.

Tähtien joukkoja katselee ukko,
Thyneestti miettien:
Onko ne kyntilöi taiwahan häistä
Salista loistawast
Tai hurskaitten kirkkaita henkii täält,
Nyt kunnian istuimil siellä?

Mietteilee ukko ja ummistaa viimein
Silmänsä unehen,

Kohtapa kuitenkin joutsenten siuta

Siiwillä winkuwil

Pois tienoihin etelän kiitää,

Taas unesta herättää wanhan.

Wauhdilla wasaman jänönen juoksee

Ohitse nuotion,

Wainoo hänt walkeakuononen kettu

Wikkelašt oikaisten,

Ia huhlain kuin keijunen Tuonelasi

Heit hienoilla siiwillä seuraa.

Yäni nyt kaitkuvi: „Rankahan=Ranki

Kiirehdi katsomaan

Kuolemaa kuusiston sankarin wanhan!”

Nuotioli wastataan:

„En jouda, kosk suojella täythy mun

Tässä walkeal ystäävää wanhaa.”

Hetken pääst ryske ja pauhina ankar

Tienoissa ympär käy,

Yskhywi tanner ja osjiltans linnut

Lentävät sääkähtäin,

Ia kaatuipa kuusista korkein nyt,

Ia kuollut oil „sankari wanha.”

Wartija nukkui mutta kosk taaseut

Unest hänt heräyh,

Korkea, hartewa Metsolan herra

Seisowi nuotiol;

Hän selkäänsä lämmitää myhäillen

Ia pyhkeilee karheaa partaans.

Katsannol thyneel, laukana peswost,
 Hunilla hymywil,
 Kanerwawuoteeltans katselée ukko
 Kuningast ankaraa,
 Mi wiimein taas wakaasti astelee
 Pois linnaansa himmeään, jylhään.

Näköjä summiq ilmestyh vielä,
 Kauniita neitoja,
 Tapion neitoja hyppelee hmpär
 Leimuwan walkean,
 Ja kiwenfä juurelta hymyten
 Heit katselée wartija wanha.

Kirkas kuin auringon paisteessa lähde
 On heidän silmänsä,
 Seppele päässä on warfista puolan,
 Helmensä mustikoist,
 Ja rentojen phöreillä funnahil
 Kaks launista mansikkaa hohtaa.

Niinpä, kost kankaalla pohjonen soittaa,
 Tähtien loistaes
 Hyppelee Tapion impien joukko
 Nuotion hmpäril,
 Ja latoo kuin sumut ja auereet,
 Kuin myrskysä sääksien parvi.

Sammuwat tähdet ja aurinko nousee
 Idästä kiirien,
 Metsästilt wuorilta kaikuwi kauwas
 Kuherrus terrien,

Ja olilla pisarat fastehen
Nyt kirkkaina helminä liiltää.

Paimenet uffoa katsomaan käywät
Pilliä soitellen,
Käy hänen luokseensa ampuja metsäst
Torwea soitellen,
Ja sillonpa piippunsa pilweilee,
Niin ukon kuin ampujan uljaan.

Sillonpa hymyten kertoilee uffo
Ihmei ja tarinoi
Metsolan tunnista, kaikuist linnoist,
Luolista Wuorelan;
Sä kuulsetet kanerwanvuoteella,
Ja hongiston kantele kaikuu.

Niinpä hän, kylästä kaukana, wietää
Aikansa, harmaapää:
Millon hän istuu ja kauhaansa weistää
Leimuval nuotioli,
Ja millon taas nuijilee mieluans,
Ja kumahtaa kanerwakangas.

osoit mäkinen sähkönä alku
 jaamasi tundri sähkömäistä miiro
 ojenni laajani sijiltaan sogniin ja
 myöhäistä ilmapiiri
 jahti valtakat sähköllä
 jahti laajani sekoimella ja
 kauas valleilla

Keinn.

Nyt kanssani keinuhun käy,
 Min impeni, valkeal liinal;
 Kun morsian kauniina seisoovi luonto
 Iltana helluntain,
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempääl.

On allamme wiherjä maa
 Ja päällämme sininen taiwas,
 Ja läntinen lehtistä laaksoa soittaa
 Lintujen laulaes.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempääl.

Kun wäikyn mä ylhääällä tääl,
 Tääl tuulien wiileäs helmas,
 Niin kaukana näen mä kaunoisen kumnaan
 Paisteessa iltaisen.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempääl.

Quin Dunnelan kaukainen maa
 Niin kimmeltää ihana kninas;
 Ja sinnepä lentäisin impeni kanssa
 Siivillä läntisen.

Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempael.

Siel lehtinen kauhtana ain
 On hartioil unisen loiwun,
 Ja ainiaan lemppeillä funnailla läikkhy
 Helluntain wainiot.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempael.

Siel laaksossa wainion all
 On kewäinen, wiherjä niittu,
 Mi ainiaan herttaises hämäräs siintää
 Kukkasil keltaisill.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempael.

Siel suutelee ehto ja koi
 Ja siel ijankaikinen aika
 Vois kuitäwi wauhdilla kuitänän wirran
 Himmään Unholaan.
 Seisahda, heiluva keinu,
 Jo kelmenee impeni poski
 Illalla lempael.

piisempiä helle illin
Jouluaistia ja joulua
Jouluaistia ja joulua

Jouluaistia ja joulua
Jouluaistia ja joulua
Jouluaistia ja joulua

Joulu-ilta.

Sumunen ilma vuorilla väikky
Raskasta pilvet käy,
Hengittää kostee, suojanen tuuli
Himmeässä männistöss,
Toki riemu lemmekäs
Himmeystes hymyilee
Quin hääjuhla syntees hössä:
Tullut on joulu-ilta.

Huoneesta loistaa valkeus hauska
Vastahan kulkijan,
Hedelmii vuoden ahkerast työstä
Teräina seisoo wi
Pöytäwaatteel valkeat
Wierahille tarjona
Ja laattial kiltävät oljet
Leimues istapystyn.

Pöydässä istuu asujat kaikki
Huoneessa loistavaa,
Kellenkään määrää eteen ei panna
Lahjoista taiwahan;
Kaikki yhtä ansainneet,

Kaikki tässä wierahat;
 Ja koska he pöydästü läywät
 Pauhaawat jouluvirret.

Weisaawi nuori, weisaawi wanha,
 Käultelee hartaast laps;
 Sionin juhlasta weisunsa kaikuu,
 Ihmeestä suurimmaa,
 Sankarista seimesä
 Bethlehemin kaupungis,
 Ja silmissä kynnele loistaa
 Käultelewalla lapsel.

Heikenee wihdoin walkean loiste,
 Virsi myös waikenee,
 Äännettä lauwan istuvat kaikki
 Wakaasti miettien
 Tulisian hohtaes,
 Punahilien himmetes;
 Ja lepohon läywät he wiimein
 Vuoteelle olkiselle.

Korkea juhla, ihana ilta
 Ojilla tultasilla,
 Walossa walkeen, ilosen liekin
 Sumusen hösen kohdus!
 Kien sua taitaa unohtaa?
 Kien sun wirttes kaikuna?
 Kien lapsukaist äitinsä helmas
 Wajassa Bethlehemin?

Ellynti taidi. Jotain taidi
Täyden ateri ja siellä
Vain ojaan kiekkia taidi
Taidi, joka on taidi.

Elsynt impi.

Metsään keltaliharainen impi
Asteleewi kanerwaisel maall;
Kohden taiwast otsha puhdas wälkky,
Katsannossa onpi tyynehs.

Haastelee hän yksin lähdeessänsä:
Wallitsija kirkaan lorkunden.
Suo mun aina silmäl, puhtaal, wakaal
Puolees taitawani katsahtaa.

Opeta muq elo rakkauen,
Walkeutes pyhä virtakoon
Powehevi, ja mä, peltämättä
Pimeyden valtaa, tieni käyn.

Ja kun wiimein päätetty om matka,
Astun kunniasi kaupunkiin,
Ionka muurit kullaat, krysoliiteist
Hohtaa kesässillä kunnahil.

Mutta päivän heljä silmä sammuu,
Luonto pimeydes hengittää;
Polultansa launis neito elsyh,
Öises salossa hän harhailee.

Piltvet taiwaal kiitää, leimahtelee,
Jyrisee, ja itkee raskahaast;
Mitä elävästä maassa, ilmas,
Rientää fätköin luolain, pesien.

Mutta miben pakeneewi neito,
Missä myrskyssä hän suojan saa?
Eteenpäin hän yhä läyhkeleewi
Kuusistossa ruohottomal maall.

Toki wakaana hän asteleewi
Jalolla ja thyneel katsannol;
Hameliepeens tuulen siwil liehun,
Keltakiharanja seisoilee.

Hänen ympärilläns sykees laakkos
Tuli sinertää wälähtää,
Sillon kimmeltäävä impihaamun
Näet kirkaudes seisowan.

Harhaileewi neito sinnen tännän,
Salost jylhästä ei loppuu tul,
Öinen laakso murheellisest huokaa,
Kuni uhkais pääwä tuomion

Kohtaa häntä wiimein wuori jyrkkä,
Mustat luolat vastaan tuijottaa
Niinkuin tahtoisivat hänen niessä
Ahneest ammottawiin kitoihins.

Kun nyt seisoop impi mietiskellen,
Mihen lääntäisi hän retkensä,

Mikä ääni wuoren luolist kaikun
Hirmuinen kuin murhan riehues?

Mitä kauheutta silmäns näkee
Tulen leimahtaes ulkosen?
Hirwei peikkoja ja khöpelää
Uumennosta rhyfää tiljunal.

Ympär impeää he phörötanssis
Häijyht irwistellen hyppeleet,
Kiuunki katsantoja wiskeleewät
Öisen waeltajan puolehen.

Mielel kamowalla, kaswoil felmeil
Impi seisoo heidän keskelläns,
Toki korkenteen teroitetut
Valkaamatta sinisilmät on.

Mutta korkuus jyrisee ja pauhaa,
Wäshymättä myrsky riehun ain,
Öinen laakso murheellisest huokaa,
Kuni uhlais päivä tuomion.

Kirkuna nyt peloittawa kaikun
Karkelewain peikkoin joukosta,
Neito horjuni heidän keskellänsä,
Toki ylhää'l wiipyh katsantons.

Mutta myrsky äkist waikeneewi,
Waikeneewi ukon jyrinä,
Metsä kuulteleee ja pilwet seisoo.
Mitä luonnossa nyt warrotaan?

Katso mikä kirkkauks ja loiste,
Koska pimee taiwas aufenee,
Katso kuinka peikot kiljunalla
Kiirehti wät taasen luolihins.

Alla wuoren waeltaja seisoo,
Walkedes muotons kimmestää,
Ihastuksella hän katsahtelee
Ylös säteilewään aufkoon

Siellä kaswot kauniit, ihmeelliset,
Iuhlalliset neito uähdä saa;
Kaksi silmää ihaninta loistaa
Kohden muorta naista wuoren all.

Kiharat kuin loimettawat liekit
Hänen ohauskil liekuwat,
Ja hän hymyä niintuin ylsä hymyä,
Lempi hohtaa hänen huulistans.

Mutta paistehessa kaukaisimmas
Impi näkee wielä kauniin maan,
Niutut wihannot ja tummat wuoret,
Wuoril purpuraiset hattarat.

Toki wilaufses peitthy taasen
Pilwiin korkeuden aufio,
Mutta peitthessä lempheet silmät
Katsahtelit wielä impeä.

Silloin autuaana impi rientää
Kotihins kuin tuulen liehaus,

Kuni jalkansa ei maata polkis,
Siwil halski metsän lentoä hänen.

Nyt hänen lotons pimeydes löytää,
Niinkuin henki häntä johdattais,
Päivän loittees vuoteellensa waipuu,
Äitin murhe iloks läyhnyt on.

Mutta pian impi herähypit,
Kuume hänen poskil liekehtii,
Helläst äitiäns hänen syyleileewi,
Taiwaan tulta iskee katsantons.

„Di, mun armas äiti!“ niin hänen lausuu;
Mutta horaileeko neitonen?
„Armas äiti, hame ompel mulle,
Waltase se lumiwalkeaks.“

„Mailmaan, joka korkeudesta löisti
Läpi kultakirkkaan akkunan
Tuolla pilvitunturien keskell,
Waeltaa nyt tyttärensi poisi.“

„Kuhtinaan, sen waltakunnan herran,
Näin mä walkeudes wäikkhwän;
Kiharansa kuni liekit leimuit,
Armaasti hänen mua katsahti.“

„Katsahti kuin onnenpäivän aamu,
Koska kuulin tuulen hyminäs:
Autuutes sua wartoo, riennä, riennä,
Pue pääles puhdas lauhhana.“

„Pääsi woitele, se kohta kantaa
 Ihanaisen lunjan seppelin;
 Riennä fotokartano si juhlaan,
 Sali lehditetty wartoo sua.”

„Niinkuin aamu tämä katsahti hän,
 Kaunis sulhaiseni, puoleeni
 Hän mun sulhaiseni, ylkämiehein?
 Mikä onnen autuus ääretön!

„Aattoseni ihanasti phörthy
 Harhaellen hänen powessans,
 Manttelinsa phäs hämärässä
 Sieluun ekhyilewi hymysuin.”

„Että synnyhin tänne! Missi synnyhin
 Tätä herrautta perimiään?
 Enpä tiedä, hekumassa hourin,
 Huohottelen, neito wienoinen.

„Mutta ylistetty ollos, päivää,
 Koska elon kalleuden sain.
 Soma päivää, kaunis kultapaiste,
 Terweiseni sulle lähetän.”

„Niinpä ylistelen armast päivää,
 Joka aukas tieni Kaunolaan;
 Simmen morsiamena mä riennän,
 Riennän, riennän postil hehkuwil.”

„Äiti, ompel mulle hame uusi
 Sulamithin puwun kaltainen,

Wakkase se lumiwalkeaksi
Pellon kulkaskedol ihanal."

Niinpä neito lausui, mutta äiti
Päänsä murheellisna kallisti;
Ei hän Tuonelle sois tytärtänsä,
Eipä kaunist kulta-omenaans.

Wutta akkerasti askaroitsi
Neito kuolon tuskallisess työs:
Elon lippu, Kälmän kelmee wiiri
Viehuit wuoroin hänen kasvoillans.

Meni päivä kuumas taistelossa,
Meni kesän päivää läksi, kolme
Mutta wuoteeltansa impi nousi
Lastiessa päiwän kolmannen.

Wuoteeltansa jalo neito nousi,
Otta wälläheli kirkahast;
Kiharans häni liireest palmikoitsi,
Päällens pukei hameen walkean.

Illan ruskopilwii kuwaileewat
Hänen liekehtiwäät poskena,
Hänen puheens on kuin tulen liekki
Koska äitillens häni haastelee:

„Äiti, kulkaisia saata mulle,
Sinearist toiwon kulkaisi;
Hehtako on mun powellani ruusu,
Koska astun saliin kunnian.”

Sinearin niitult wiherjältä
Hellä äiti kulkaisia tuo,
Joilla koristaawi powens kummun
Komeest katsahtawa neitonen.

Puettuna, juhlallisna seisoo
Impi kaunis, sinisilmänen,
Waipuu unisena äitins helmaan,
Nukkun kantajansa powelle.

Mutta ulkona käy raitis myrsky,
Pauhaa mänthä satatuotinen,
Tööstää kotihinsa miehet käywät,
Kotihinsa karjat laitumelt.

Ahol tuulisella hyppeleewi
Karitsainen emons ympäril.
Mutta nukkunut on äitin helmaan
Kaunis tyttärensä ainiaaks.

Anjanpelto.

Läksin markkinoille Anjanpellon
Syyskuun pääväl armahal;
Jhanasti waalea ja thyhi
Taiwas päällän kaarteli,
Kellastumut, ääneton kuin hauta
Oli Tapiolan kaupunki.

Milloin seisoin mäel korcealla
Raukarantaan katsahtain,
Milloin laaksois hymhwissä kusjin,
Huuheliwat paimenet;
Niinpä waelsin mä Anjanpeltoon
Hämeenmaitten kultasilla teil.

Seisoin wiimein markkinoitten pauhus:
Harpun soi ja kanteleet.
Poika ruskea Germaniaasta
Leiskui harpun helinäl,
Waimo waaka Pohjanlahden ranteilt
Soitti kanteletta lempeää.

Soitto hymisi ja rattaat rykskhi,
Orhit hirnuit komeast;

Silloin näin mä ihanaisen immen
 Nuoren Hämeen-tyttären;
 Mailman hyörinää hän katsaheli
 Otsal wakaal, suulla hymyvääl.

Näinkö kostaan impeää niin kannist?
 Dil en elon saarel tääl
 Kuni aamun walo koillisessa
 Hänen poskillans oil kelmehys;
 Hänen purpuraisil huulillansa,
 Mikä autuaitten hekuma!

Häntä katsahdellen matkanpäästä
 Unekjuen seison mä,
 Autuaaksi tuntuu tämä hetki,
 Tuskalliseks tuntuu se;
 Powi polttaa, aatos harhaileewi,
 Hämäryhys ja walo waihtelee.

Mutta katos neito näöstäni,
 Kansan joukkoon peitthi hään,
 Enkä löydä enään haamuansa
 Unjanpellon ihanal,
 En tän mailman turul lakealla
 Silmiensä tähtiparii näää.

Soitto pauhasi ja orhit hirnuit
 Unjanpellon markkinoil;
 Sinne tänne läyskelin mä kauwan
 Ihmeellisissä aatolissä,
 Katsahdelin löytääkseni neitoo,
 Mutta turhaan kiehtoi silmäni.

Kotiin matkustin mä wiimein taasen:

Millon seisoin kunnahil,

Millon laaksois hymywissä kujin,

Huuheliwat painenet.

Niinpä waelzin mä Unianpellolt

Hämeenmaitten kultasilla teil.

Ihanasti korwissani aina

Nimi Unianpelto soi;

Sydämme ni riutumaan sää saatat,

Unianpelto kaukana;

Siellä näin mä taiwaan kumiin immien,

Mutta katosi hän ainiaaks.

Karhunpyynti.

Miesjoukko urhea metsähän hiiltää
Pyssyil ja kirkail keihäil,
Kahleissa seuraawat reijuwat koirat
Silmillä leimuilla,
Kosk aamun koi
Otsalt taiwahan
Pois wiskasee syneän yön,
Ja aurinko kiireensä nostaa.

Pohjoseen kulkewi ampujain retki
Humisten hankilanteel
Härmäset hiukset hartioil lichui
Wauhdissa winkiwassa,
Ja harjanteilt
Tuuli tuima käy
Ja laaksoja siivilläns ihö,
Ja Metsola lumenen pauhaa.

Kontion kaupungis seisowat wiimein
Tunturil korkealla,
Sieltä, jos katsohdat puolehen pääwän,
Ullasi wäikkyy mailma,
Ja säteetön
Pyörä auringon
Käy reunalla taiwaan ja maan;
Ja sinertää laukaset metsät.

Kahleista päästetään reijuwat koirat
 Halunsa waltakuntaan,
 Mykkinä ampujat hiihtäen kultee
 Mielikin jylhässä linnas,
 Ja kontion
 Korvat pystyyn käy,
 Ja hyyrteinen kuusisto soi
 Jo hauskunast Källin ja Leijun.

Saloen kuningas, sammaleet otsal,
 Karkaawi konmostansä,
 Tulta ja luotia laukee hänt wastaan,
 Ei toki juoksuns seiso,
 Mut hankehen
 Tahrot purpuran
 Hän jättääwi rykskywäl tiel,
 Pois kiitäen kuusien suojaan.

Koirat hänt wainoowi, kauwas hän liitää
 Ankaran kaaren tehden,
 Wastahan rientäwät hiihtäwät miehet
 Lakeal tanterella;
 Ja, huohottain
 Lennos kiwahas,
 Ja korkeal kantaen pääns,
 Hän lähestyy, werinen sankar.

Mutta nyt ampujan tulinen luoti
 Sankarin maahan kaataa,
 Nousee hän wieläkin, karkaen pääsin
 Kiljunala kauhealla;
 Nyt isketään,

Lumi tuislahtaa
Kun kontio, koirat ja mies
Työ painia tunturin harjal.

Wiimein tolk hämmentää taistelon tuiman
Kumppanien kirkaskeihäs,
Kontio rinnassaan lichtowas kuumas
Tuntevi raudan kylmän.
Ja kallistuu
Kinoswuoteellens,
Ja tummaksi katsanto käy,
Mi tulsta ja liekkiä iski.

Kaatuneen ympäril seisovat miehet
Niemuten tunturilla;
Siestääkin katsahdat puolehen päivän,
Allasi wäikkyh mailma
Ja sateeton
Pyörä auringon
Käy reunalla taiwaan ja maan;
Ja haamottaa laukaset metsät.

Saalinens kotia rientävät wiimein
Talwisen hösen loistees,
Kosk rewontulien seppeli sähkhy
Taiwahan otsal pohjas
Ja kelmee kuu
Hymyellen ain
Tuol korkeal aholla käy
Ja paimentaa tähtienv laumaa.

Helawalkea.

Wuorella kaikuwi riemu ja soitto
Helluntain kelmee s hössä,
Ilosest karkelee nuorison liuta
Laattial kallioisel
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes korkuuden kireen.

Mailmojen äärihin kantaawi filmä
Öiseltä kumahalta,
Kaufaiset kylät ja kylien pellot
Wuorelta korkeelt nähdään,
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes korkuuden kireen.

Kuvataan „seitsemän kirkkojen“ tornit
Waalean taiwan rannalt
Ilosen nuorison kirkkaisin filmiin
Tulisel kalliossa
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes korkuuden kireen.

Ääneton, hopeakultawä wirta
Laaksossa kärmeileewi.

Pinnalla lentelee kirkkuwat forsat
 Õisessä lemmen-leikis
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuuden kiireen.

Öillisten liekkien lumowas loistees
 Nähvessään neidon kaswot
 Nyt moni poikainen polttawast tuntee
 Lemppensä ensimmäisen
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuuden kiireen.

Nyt moni neitoneni, kylmänä ennen,
 Riutuen katsahtaaawi
 Puolehen poikaisen waisuna yönä
 Tunteilla, armahilla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuuden kiireen.

Wiidassa kuiskaawat kultasten kielä
 Impi ja nuorukainen,
 Wannotaan ijäistää uskollisuutta
 Koiwiston tummas kohdus,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuuden kiireen.

Toiset he karkelos kalliol wäikkhy
 Kimmään wiulun soides;
 Helisee wiulu ja tienohin ympär
 Ihana kaiku virtaa.
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuuden kiireen.

Mistä on ruskeatukkanen neito
 Rinnolla phöreillä,
 Hän joka karkelee syliissä pojjan,
 Hartewan nuorukaisen,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuiden kiireen?

Neito on kylästä wieraasta tullut
 Tuulisen järwen saarest.
 Kas kuinka postilla purpura hehkui
 Karkelos kallioilla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuiden kiireen.

Mistä on neitonen hoikka ja kaino
 Silmillä sinisillä,
 Hän, joka karkelee syliissä pojjan,
 Ilosen nuorukaisen,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuiden kiireen?

Kotonsa pohjisel rinteel on tuolla
 Himmeän loivun varjos.
 Kas kuinka liharans karkelos liehui,
 Karkelos kallioilla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes korkuiden kiireen.

Mutta nyt heikenee riemu ja soitto,
 Waalenee immen kaswot.
 Niinkuin jo päiwä tuol itäisel reunal
 Kuusien tutkaimilla,

Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes korkuuden kireen.

Leikistä lähtewi nuorison liuta
Kultasta tietä lähmään.
Seisoo jo sillalla tuomien tuoksus
Kiiltävän wirran partaal,
Helluntai-hön helawalkean sammues
Tuol vuorella äünnettömällä.

Äiti ja lapsi.

Möltki matala on kankahalla
Kenen kurjan asuinmaja tää?
Waimo köyhää, raukenewa fairas
Ašnu siellä poikans pienen kans.

Kinostornit mökin hampär seisoo,
Rakentamat winkan pehjosen,
Taiwas kirkkahana kaarteleikse,
Seinis paukkun tammi-palkkanen.

Ähriü ei äitin orkus löydy,
Huoneen kaarnaleipä kaikki on,
Näkkäsenä tulisial istuu
Äänertöväni pieni poikainen.

Äitin silmiä, häntä katsellessa
Viruileewi säälin kynneleis,
Mutta wiimein oksiuoteeltaansa
Äänel waisulla hän haastelee:

„Oma poikaiseni, armahani,
Sydämneni kultakäpynen,
Tähtypä mun lähetää sua lähmään,
Mieron kurja tietä astumaan.”

„Tule tänne, puunpa sun päälles,
Ettes talven kylmäs palele;
Ota olkahäsi paimensaukku,
Siihen panuos antipalaset.”

Äiti huohottaen wuoteen reunat
Poikaans warustelee matkahan,
Ottaa kerran wielä sylihinsä
Sydämmensä kultakäphyen.

„Ole oma, uljas poikaiseni,
Koska mieron fenkii polkeiset,
Toivo päiwii parempia wielä,
Onnen päiwii majassamme tääl.”

„Meil on kohta kesä lämmmin, launis:
Viita soi ja linnut laulelee,
Koska mansikkaja poimeilemme
Ahol paistehessa auringon.”

„Ole oma killti poikaiseni,
Madollenkaan pahaa elä tee,
Astu siivost kylissä ja teillä,
Muista aina taiwaan Jumalaan.”

Niinpä waimo huohottaen lausun
Poikaans khyneleillä walellan;
Lähtee poika tielle talviselle
Emäntien armoa anomaan.

Kauwan äiti häntä katseleewi
Äärelt mökin pienen aakkunan;

Kypnelwirta hänen helmaans vuotaa,
Pöwi painuu, sydän musertuu.

Katoo wiimein hänen silmistänsä
Metsän korpeen pieni matkamies,
Äiti vuoteellensa kallistuuvi
Taiwaan korkeuteen rukoillaen.

Eteläisen kylmeässä reunal
Päivän lampun seisoo hymyten,
Himmentyy, ja sammuu lounaisessa,
Kuumottavat kruunut honkien.

Nö on tullut, myrsky vuorilt kiljuu,
Kaikkia on pauhu, pimeys,
Pinta maan ja otsa kylmän taiwaan
Peitthy lumituiskun kierroksiu.

Mikä ääni hirveää iält laikuu
Kankahalla majan ympäris?
Petoin ulwominen herättääwi
Kurjan waimon waisust unestans.

Niinkuin kirouksen kaupungista
Wimmattujen sieluin kirkuna,
Niinpä laikuu susilauman ääni,
Parku, meteli ja ähellys.

Tämän kuulee kauhistuksel waimo
Toki liikumatta vuoteeltans;
Hikihelmet kylmät otsalt kirii
Kun hän hiljaisuudes rukoilee:

„Pelasta minua täältä, korkee taiwas,
Pelasta myös pieni poikaisein!
Tällä aina ahdistus ja tuska
Siellä rauha ihanlaikinen.”

Niin hän hiljaismuides rukoileewi
Myrskyn riehuessa kankahal,
Willin petojoukon ulwoessa;
Rukouksens kuultiin korkundes.

Tähtikirkas puol-hön taiwas kiiltää,
Myrsky ranneten jo hengittää,
Äänestön, kuin lähde lehtilaakso,
Sinishydes loistaa kelmee kuu.

Waaleana olkiwuoteellansa
Waimo kuolen unta uneksuu.
Kädet ristis rin aissansa kylmil;
Rukouksen on hän nukkunut.

Waaleana lumiwuoteellansa
Talwimetsäs poika uneksuu
Kädet ristis wasten kylmää rintaa;
Rukouksen on hän nukkunut.

Kinoksellä pieni poika istuu,
Lumi liirellänsä kimmeltää,
Kainalossa onpi paimenlaukku,
Laakus kaarnaleiwän palanen.

Tammipakkaneenpa seisautti
Wienon sydämisenä sykkinän,

Mut nyt ollos huoletona aina
Kylmän, nään tuslist, poikainen.

Tähtikirkas puol= yön taiwas kultää,
Hurja myrsky lepoon käynyt on.
Ääneton, kuin lähde lehtilaakso,
Sinisyydes loistaa kelmee kuu.

Kaksi tähteet, armahammat muita,
Säteilee tuol taiwaan kannen all.
Miks niin ihmeellisen ihanasti
Murheen laaksoon katsahwat he?

Rumotarpa kertoo nyt tietää:
„Siellä kirkkaudes kunnian,
Onpi äiti poikans pienen kanssa;
Alas katsowat he hymyten.”

Mitä autuis thynees katsannossa,
Sointo, rauha ijankaittinen!
Heidän menneet päiväns kankahalla
Unelmana johtui mielehens.

Yksi puniishaudella van muist
Valkoisen sotilaiden mäkin.

Valkoinen röykkäinen vallitust
Ja suuri maaon olovaan ajan
Kuuluisat sotilaat muiden valtakuntien
Ja suuri maaon olovaan ajan.

Rippilapset.

Temppeliin astuvi nuorukaisjoukko,
Astuvi impiä walkeissa waatteis
Kellojen laikunais
Ja urkujen huokaavas soitos;
Ja läntinen myrsky läy.

Kuva on korkea alttarin seinäs:
Pilwissä wäikkhy siel Ihmisen Poika
Sankarin katsannol,
Mut ihanast hymhwät huulens
Ja otsansa kimmeltää.

Näät siellä Saarenin viherjät niitit
Siintävän kaukana; korkeat palmut
Kidonon rannalla
Ja Hermonin himmeät vuoret
Näät hohtavan taiwaan all.

Mutta nyt waikenee juhlainen soitto,
Alttarin ääressä seisovat wieraat;
Saarnaja lausuvi
Getsemanen synkeäst höstä
Ja Sionin kaupungist.

„Kilwellä uskon ja miekalla hengen
 Taistele aina ja lohdutust eti
 Taiwahan ariast,
 Ja kunnian kultasen kruunun
 Saat Sionin kaupungis.”

Alkawi taasen laulu ja soitto,
 Ales hän kumartuu neitonen kaino
 Alttarin juurehen,
 Ja rintansa nousee ja waipuu
 Ja poskensa liekehtii.

Humisee, kaikunwi temppelin kumos
 Kaikun kuin kultasten koskien paahu
 Seinissä vuorien
 Ja kirkkaana Ihmisen Poijan
 Nääät pilwien kerluides.

Atria päättähy ja temppelist astuu
 Nuorison joukko, ja läntisen myrskys
 Huohottain impi käy;
 Sireenien aaltowa metsä
 Sen poskille liehtoilee.

Audistalon-perhe.

Raikas tuuli Pohjolasta
 Käh ja metsä humisee,
 Korwen rannas räiskiossa
 Niittuu raiwaa uljas mies.

Risut tieltä sinkahtelee,
 Vesat maasta temmataan,
 Jumret räikyh, kannot nousee,
 Raikki siirtiy röykkivöön.

Katseleewi lakeutta
 Täijissänsä nuori mies,
 Toivo hänen kaswoilt loistaa,
 Toivo niitost tulevast.

Niin hän seisoo ilon katseel:
 Metso korwes kotkottaa,
 Tuliluikuns kuusen juurelt
 Ottaa mies ja korpeen käh.

Hetken päästä metsän kohdust
 Raikuu tuima paukaus,
 Korwest astuu ampunielka
 Koirasmetso saaliina.

Taasen työhönsä hän käypi,
Kirwes wilkuu raiwoes,
Kirwes wilkuu, metsä mäikyv,
Uusi niittu laajenee.

Pohjolasta tuuli pauhaa,
Kesän taiwas kirkas on,
Helsjä aurinkoinen ehtii
Puolipäivän korkuntee.

Sillon kutilu soma laulu
Kanerwaisel tarkahalt
Kenen onpi lempee ääni?
Kuka nummel helottaa?

Miehen oma nuori waimo,
Avionsa armahin,
Nainen festakiharainen
Kultanummel lauselee.

Missä käyti nainen tämien,
Korwen rantaan raitkoon?
Evästä hän miehellensä
Huivis valkeassa tuo.

Rakentaa hän pääwällisen
Istäävällens nurmelle;
Mätäs onpi miehen pöytä;
Mieluisa on atrians.

Istuu nainen miehens wieres
Imehien saalista,

Metsän poikaa, jonka luetti
Kaatoi kuunest korkeast.

Mutta mies hän kertoileewi,
Kuinka ennen lapsena
Tässä karjas käydessänsä
Taloa hän rakensi.

Missä seisoi asuinhuone,
Missä talli, ometto,
Kuinka naapurien kanssa
Raja-aidoist riideltiin.

Kuinka kurja emäntäinen
Isännältä löyhyy sai,
Kosk ei miesten työstä tulles
Walmis ollut atria.

Tätä kuulteleewi nainen
Ilonaurun helinäl;
Kuusut hänen poskil hohtaa,
Katsantonsa liekehii.

Mutta koska atriansa
Päättänyt on uljas mies,
Emäntänsä pöydän korjaa,
Tähteet huiviin walkeaan.

Lähtee taasen nuori nainen
Kotihinsa kulkemaan;
Huuheleewi kankahalla,
Kultanummel laulelee.

Mutta mies häni työhöns käppi:
 Vesat maasta temmataan,
 Juuret räiky, kannot nousee,
 Raikki siirtyy röyhkiöön.

Niin häni toivon katsamolla
 Työksentelee ahkerast
 Korwen rannas raiskossa;
 Hiki otsalt helmeilee.

Tuuli pohjan tuntureista
 Taistelosta lepoon käy,
 Heltää aurinkoinen seisoo
 Lännen kultahyylyksel.

Miesi työnsä wihdoin päättää,
 Kirweens iskee kantohon,
 Katsleewi lukeutta,
 Wiheltelee weisuans.

Wiheltelee weisuansa,
 Nutta niittuu katsellen
 Korwen rannas himmeässä,
 Kesäpäivän nukkues.

Kuulinu sillon juhlallinen
 Kirkonkellon helähdys,
 Lakkiansa nostaa miesi,
 Kotihinsa astelee.

Tuliluukku kainalossans,
 Metsän saalis laukussans,

Ollansa tuima kirves
Niin hän kotihinsa käy.

Häntä wartoo kotonansa
Waimo nuori toimeljas,
Rakennellen ehtoollista
Päähän pöydän honkisen.

Wartoo häntä aatto=illan
Lehditetty laattia,
Lepopäivä rauhallinen
Naisen armaan huomasaa

Onnen mÿyri on se miesi,
Kellä oma tanner on,
Ystuväinen wieressänsü,
Povel kalliin synnyinmaan.

Ruususolmu.

„Kaunis impi kyhymyksine kuule,
Sydämme ni pyhä salaisuus.
Sano, taitaisiko lemmen liekki
Veimia mua kohtaan powestas?

Niinpä kysyn sulta, impi kaunis,
Jonka kuva aatoksiin käy
Tähtien mun uneksuwan sieluin
Tunteil ihmeellisil, polttawil.

Huomenna, kun kesä-aamu loittaa,
Yrittäjässä sun taasen nään;
Solme kaulaliinas ruususolmuun
Jos mua lemitti, neito armahin.

Huomenna, kun silmäni sua liehtoo,
Leikitse sen soman runsun kans,
Sormillasi powes kunnahilla,
Ja se mulle taiwaan leikki on.

Mutta ellen näe liekkii täitä,
Ellen runsun leikas lumen all,
Sillon toivon päävä multa peitthy
Pjankalikkisesti pilwihin.”

Kirjoitti näin kirjeen neitoselle
 Nuorukainen pääwän sammues;
 Tuli yö, mut Unionen hän wiipyi,
 Wiipyi kauwan hänen wuoteeltans.

Mikä tuska ihana ja wimma,
 Mikä ihmeellinen kesä-yö!
 Miltä aattelee nyt kaino neito?
 Niisun, näkekö sen nuorukain?

Leimaufset hänen sielus käywät,
 Mustat pilvet liiriskelee siel,
 Taasen pilwist paistaa walo toiwon
 Niinkuin jumalien kaupungist.

Mutta näky wiimein aamun hohde
 Etääl lämnes wuorten harjantei,
 Nuorukainen kohta kammiosans
 Yrtitarhaan ihanaiseen kyy.

Puhaltelee hieno aamutuuli,
 Haju tuoksu fedol wiherjäl,
 Koska ruusut, kainot sinikellot
 Kumartelee alla siipein koin.

Yksin käykselée hän puiston werhos
 Niinkuin, tuomioonsa wartoes,
 Kuolleen warjo ijäisyyden rannal,
 Tietämättä missä kodon saa.

Määrätaänkö hälle synkee Hades
 Tahi ihana Elysium?

Siitä lewotonna wäikkylee häni,
Niinpä yröttitarhas nuorukain.

Wihdoin toki ääniä häni kuulee,
Joukon naisia häni nähdää saa,
Heidän seurassansa impi kaunis
Lewottomil askeleilla käy.

Wallattomast nuorukaisen sydän
Syklii; silmänsä häni teroittaa
Kohden powee lähestyväni immen,
Näkyisiko onnen merkki siel.

Näky armahin! Siel ruusu kaunis
Huohottawil rinnoil punertaa:
Niinkuin haamu nuorukainen seisoo,
Kuulee laukaa meren pauhun waan.

Hälle Saaronis ei kultaist löydä
Ihanata niin kuin ruusu tuol,
Yoka neidon kaulas myhäileewi,
Kuni wiitta maahan autuuden.

Salasilmäyksen impi heittää
Kohden nuorukaista, matkan pääs,
Sormens suutelevat liinan solmuit,
Tuli hänen poskillensa käy.

Yröttitarhas naisten joukko kulkee,
Äänestönnä impi astelee,
Ja kun haastelee häni, toisialla
Toki kuleksiwat aatokkens.

Senpä näyttää hänen hultens hymy
 Suloinen, täys lemmen hekumaa;
 Niinpä hymyilewi sielu taiwaas,
 Pyhää kirkkautta hengittääin.

Kummul wiherjällä joukko seisoo
 Alat riemusasti haastellen,
 Mutta äänetönnä impi seisoo
 Poskilt liharians wiskellen.

Katsahたa hänen sateilewil filmil
 Awarunteen sinikorkuuden,
 Otsa loistaa niinkuin pilwen kiire
 Tämän launiin aamun paistehes,

Mutta nyt, kuin koska tuulen fierros
 Koivun kruunust sateen rawistaa,
 Impi ihanassa itkus hyrskyh,
 Tannert hyyneleillä fastellen.

Kyselewät armaat kumppaninsa
 Miksi neito nuori itkuun läöh,
 Mutta hymyten taas seisoo neito,
 Poskilt liharians wiskellen.

Mikä kuva, tämä, yrtitarhas,
 Jota katsahdeli nuorukain!
 Siirthisikö hänen muistost hetki
 Koska impi itki funnahal?

Mutta poistui wiimein naisten joukko,
 Niimiyös impi heidän seurassans,

Tosi leikittelit kerran wielä
Wienot sormet riisusolmulla.

Silmäns heitti hään wiel nuorukaiseen,
Postil leimui kaino punerrus.
Kaksi aamutähthee sillon peitthyi
Metsän reunaan pilvis riisujen.

Mutta harhaellen puiston hössä
Nuorukainen kauwan läyhskeli;
Kallioilla korkeal wiimein seisoi,
Meri aawa alla aaltoili.

Vihaissina laineet myrskyys riehuit,
Tummelseti tuulen fierrokset.
Kierrokset te armahimman tuulen!
Kaunis myrsky onnen päiwänä!

Mies.

„Korkeet kuusi kunnahalla tuolla
Uros wakaa wuosisatojen,
Ollos kuva elämäni aina!
Kuni sää ma seisää tahdon tääll,
Koska myrskyt käywät elon saarel
Keskell iijäishyden aawaa merta.

Niinkuin nyt tuo tähti liireelläsi
Kiiltää, sankar tyyni, partanen,
Niinpä alat katseestani käyköön
Puhdas, sateilevä kirkkaus,
Koska tuhon, kiusauksen henget
Sydäntäni piirittämään käywät.”

Niihin on aatos miehen, jonka huone
Komee seisoo harmaal kalliol
Ja hän itse portaali, katshdellen
Kunnahille, kuisten franssaamat,
Hengittäes lempreen kesä-illan,
Taiwaan tähtijoukon loistaessa.

Lepoon käy hän, makeasti nukkun,
Wuoteens wapaa syneist muisteist on.

Unes waeltaa hän onnellisna
Katsahdellen forkeilt tuntureilt
Laaksoon, jossa lempeesilmä neitons
Käykskelee ja ilosesti laulaa.

Hänen laulunsa on toiwontähdest,
Joka juhlallisest sätelée
Halki ijäishyden awaruuden.
Laulu kaikuu, sota pilwis on,
Miekan falske, temmellys ja jyske;
Mutta pilvet siirryh, taiwas selkii.

Nuin hän unessuu ja wiimein herää
Idän rannal seistes aamun Koin;
Kirkasteluil kaswoilla hän nousee
Nuohduksen wirrast wiileäst.
Elo hymyh niinkuin aurinkoinen
Nousussansa purpuraiselt wuoteest.

Ulos astuuwi hän huoneestansa
Koska karjankellot kilisee,
Käyksleewi wiljawainiossa,
Joka hienos tuules lainehtii.
Walmis onpi sähkhyväinen wilja,
Sadon lupaawi se moninkerroin.

Mutta mikä maailma taiwaan reunal,
Syneä kuin päivä tuomion?
Mitä wuorii toinentoifens seljäs
Tulenkarwasilla päärmel fiel?
Ylösryhkkää sieltä ukkospilwi
Pimee, raskas; jyrh waisu kummu,

Nyt se korkeuden liireel seisoo,
Jylisee, ja wapisewa maa
Tules, raeſatees uiskentelee,
Pilwikorkeet kuuſet pirstotaan;
Pelto, äſken wihanto ja kunnis,
Kuwailee nyt häwityksen leiri.

Mies tän näkee, katsahthaawi jalost
Luonnon lampaussta, lausuen:
„Ihanata! Neitonni on jäljel,
Kartanossa korkeel nummel tuol,
Wailka mailman kalleusfist löyhä
Mutta sydänt rikasta hän lantaa.

Käteni on wahwa, filmäin kirkas,
Udestaan mä hylwän peltoni,
Ja kun wirosi fierroksens on tehyt,
Wilja kultainen täs kimmeltää.”
Niin hän lausuu kotiin käydesfänsä;
Katsannosta loistaa lemmen lieffi.

Mutta nähtös ankarampi wielä
Wartoo häntä fotokalliol:
Katso, ukon kadehtiwa nuoli
Miehen huoneeseen on iskenyt,
Liekekin helmas asuntonsa seisoo,
Taiwaan otsaa tulifielet nuolee.

Mies tän näkee, katsahthaawi jalost
Luonnon lampaussta, lausuen:
„Ihanata! Neitonni on jäljel,
Kartanossa korkeel nummel tuol,

Waikka mailman kalleufsist köyhä
Mutta sydänt rikasta hän kantaa.

Käteni on wahwa, silmäin kirkas
Toisen huoneen rakennan mü taas
Ennenkuin kaks kertaa aurinkoinen
Käyhyt onpi eteläisil mail.
Impi, ihanalle lempieiu tuntuu
Humisewan tulimeren ääres.

Komee impi, joita väilyt nummel,
Jossa paahinalla tuulet läh,
Tuimat tuulet männistössä tuuhees
Ympär armahimman kartanon,
Woinnallifesti kuin liekit tässä
Lempein leimun; luoksefi mää riunnän.

Koska wiimein sammumit on liekki,
Kohden immen kotoo kulkee mies,
Uljaal mielel, sätilewäl silmäl
Halki salojen hän asteelee.
Nähy huone mänthymesän suojas,
Akkunat sen lemppeest katsahrawat.

Käykselée hän keltafantast tietä,
Impi kaunis häntä vastaan käy.
Mutta mikä niin röykkeä on käyntins?
Mikä ei kuulu äänens helinää?
Mitä penseys on niillä kuulil,
Katsannossa mikä talwen kylmhyys!

Niinkuin tuuli öisest, jäisest merest
Miehen sieluun sanat puhaltaa:

„Toisen lemnen-hstawiän mä löhsin,
 Hae itselles myös toinen sū,”
 Sanoi neito, hyväst jätti, poistui,
 Ylewästi astuwa Diana.

Ketons raunioille mies taas lähpi
 Witlon astelelee hän öiseli tiel
 Klementhneil poskil, katseel shneel,
 Huomaamatta matkan joutumist,
 Huomaamatta onko hō wai päivä
 Käh hän shneen salon hyminässä.

Kaikki sumus, sekamelskas siirii
 Silmis hksinäisen kultijan,
 Niinkuin koska talwen tuisku peittää
 Phörteihinsä laakshot, korkuudet,
 Tahi niinkuin aarnios hän wälkhis,
 Kohdus humajaawan rautawuoren.

Ei hän kuule askelitans tiellä
 Eikä metsäs ääntä huhkaimen;
 Alatoksen sa päälyksen korwes
 Kulkee niinkuin lapsi ehsyht;
 Kadottanut on hän sieluns päivän,
 Kadottanut shämmen-hstawiänsä.

Mut kosk tumma puol=hön walo pohjas
 Kunsten tutkaimille hengittää,
 Huoneens sauwuvilla raunioilla
 Äänetynmä seisoo kalvee mies;
 Siinä seisoo hän ja mietiskelee
 Ihmisluontoo, elon arvotusta.

Quinka toiwon kauniit rakennukset
 Lepää meren sataaranuas tääll.
 Niin hän kalweana mieliskelee,
 Sydän tempoellen powes lyö,
 Hurjat virrat sielussansa liitää
 Pimeää kuin syvyytys valtameren.

Niin hän kauwan talliolla seisoo,
 Viimein aamutuuli puhaltaa,
 Korkei kuni tuntahalla pauhaa
 Sinnen katsoo talliolta mies,
 Ja hän kohottaawi tukehtuwan rintans,
 Aatoksiessansa hän haastelee:

„Ilo elämään on haurtaan pantu,
 Itse murheellisna ristinä
 Seison handan äänettömäl kummil.
 Mihen katsantoni teroitan?
 Mitä wortoon, koska rakentelen?
 Maata Tuonen, Kolman santapeltoo.

Mutta tämän yllon loisel partaal
 Ulkaa taasen toiwon aamumaa,
 Siellä onpi isieni linna,
 Siellä onpi istuin mulle myös,
 Ihanata! Itä walkeneewi!
 Toivo virtaa halki ijäisyyden!

Peltoni mä kynän taas ja kylwän,
 Saral loiskiessa lintusten;
 Wilja sieltä elantoni olkoon,
 Juomain kirkas wesi lähteestä

Tähän majan pienen rakennan,
Tässä on asuntoni, työni pessol.

Ole lyhtitarhain, pesto, niittu,
Metsola, mutta ota helmahas,
Mutta kaunis, ihanainen neito
Kartanossa mänthyin varjomas,
Miksi oli syämmes petollinen!
Miksi huikenteli kurja mieles."

Niin hän mietiskelee kalliossa,
Siitä uukkuu syvään unehen
Päättäns nojaellen rauniolle,
Mutta uukkuesaan kilostaa
Kirkas kynnel hänen poskellansa;
Uamupaiseste kynnelhelmen kultaa.

Mutta vielä kertoella tahdon
Kuinka elämäusä päivät mies
Yksinänsä iltoihin tääl vietti.
Kalliol hän asui majassans,
Peltoons wiljeli hän ahkerasti,
Hedelmänpä runsaan työnsä kantoi,

Köyhän turwa, arwon suoja aina
Onpi majassans mies ääneton,
Harwoin sanat hänen huulil kaitum,
Harwoin hänen huulens myöhäilee.
Wakaana hän aina läyskeleewi,
Kaukaistutta katsantonsa liehtoo.

Käsiwarrellans kiwäärä kantain
Usein läy hän hössä metsien,

Siellä uskollisen koirans laussa
 Wiipyilee hän istahämäriin.
 Niin hän wuosikymmeniä wiettää
 Poudas, satees. Uros harmeneewi.

Moni synty, moni hautaan waipuu
 Kiertoessa täällä aikojen.
 Saapi kerran sanoman mies kuulla:
 Nainen, joka petti sydämmees,
 Kuolon portilla nyt wapiseewi;
 Anteeks-antamust hän pystää sulta.

Anteeks-antamuksen uros antaa
 Lempeän ja kultahymhwän
 Niinkuin laumiin päivän lasku lännest.
 Tämän kuilee neito katala,
 Kaswons kirkastuu, ja siunaussel
 Koht hän ijäisyhyden uneen nuktuu.

Wuosii monta sankar wielä nähtiin
 Räyhskelewän pelloil, metsän yös
 Niinkuin korkee, juhlallinen haamu
 Entisihyden tummasta hämärästä.
 Harmaat liharansa tuules wäilkhy,
 Ihmeellisest loistaa katsantonsa.

Mutta kerran koska iltahetkel
 Kuusen kruunus tähти uneksi,
 Mies oil lepoon kähnyt, sydämmensä,
 Lemmenlämmiin ennen, kylmä oil,
 Mutta hänen otsalt aamu paistoi,
 Hänen huulist hymy taiwaallinen.

niitun öljyvali mäkkilönen ilmäs
vihmaa ja vesi ja alkoholi
lähde on suurimpien ja niistä
keskisimmästä löytyy vähän vähän

Niittu.

Niittu on metsässä lalteva pohjaan,
Kuusilta ympäröity,
Korkeilta kuusilta syukeässä kaapus,
Kuireillä kottat sinikoo;
Kumpu on sen keskellä
Viherjäinen, siileä,
Ja lallistuuvi rauhallinen niittu
Matalakoivuseen suohon.

Seistes säs niitulla ihanal kummul
Katsahda tienoon pohjan:
Aho siel paistaawi, mansikkatöyräs
Toispuolel harmaat suota.
Onko kotokunnas siel,
Ilomäki lapsiinden,
Kun sydämmeen tunteist kummallisist,
Muistoista ihanist riutuu.

Olipa pilwinen summuntaipäivä
Helteises heinäkuussa,
Juhlassist muotoa kantoiwat kuuset
Kotkien kirkkuesse;
Tunli oli waijennut,
Witkon pilwet kiiriilit,
Kuin wuoret mustanharmaat, kuisten läärjil;
Wallitse himmehys laumis.

Vaikkapa lapsuiden liepeä wiiri
 Otsallain wäitthy vielü,
 Nuorison seurassa karkelin niitul,
 Kunnaalla ruohosella ;
 Nuorukaiset karkelit,
 Vilkaat immet karkelit,
 Ja ilon pauhinasta metsä kaikui,
 Kuusisto synkeä kaikui.

Yks oli impien ilojes joukos
 Kaarewil filmäripseil,
 Hartioil aaltoilit kiharat mustat,
 Kiltäwät, hilumustat
 Hopeekellon helinä
 Oli hänen äänensä
 Ja liituntonsa niinkuin taiwaan-haamun,
 Koska hän kunnaalla wäitthy.

Miksi niin ihanast hekumast sykhy
 Hohtawat ohauksein ?
 Miksi tuo phästi luohuva kruume
 Syämneni kammioissa ?
 Miksi kusset synkeät
 Ratfahdit niin armahast ?
 Maa, taiwas, niks niin autuaasti hyvhyt ?
 Enpä mä tietänyt sillon.

Alat waan wirtasi impeä kohden
 Ratstantoin säteet kaikki,
 Harhaillen wiiwhit he kannosen kaswoil,
 Purpurahuulillansa.
 Hänen filmäins lähteistä

Kaukamaisma riutuwa,
Kuin waisjut ledon sinikunnaat tuolla,
Kangasti sieluuni armaast.

Illoitsit tunnalla immet ja pojat
Ehtoosen myöhään asti;
Namua, sillon kosk niitulle tultiin,
Muistin kuin entisyttää.
Kotihin nyt käyskeltiin
Tuleniskus Kalewan,
Kuin hourailewa seurafin mä heitää
Jhanal heinäkuun illal.

Viimeisen kerranpa katselin sillon
Kaunista neitoo täällä;
Walkean säähkynäs äänettömässä
Kiharans uiskentelit;
Otsal, tulen walkeus,
Silmäkuopis, hämärhyys,
Ja lempree äänens kerran kaikui wielä;
Ainiaaks meistä hän sirthi.

Ainiaaks sirthi hän kaukaissiin maihin
Lainetten aawaa tietü,
Ei toki kuwansa muistostain siirry,
Ei tämän taiwaan alla,
Eikä päivää pilwinen;
Eikä niittu himmeää,
Siel näin mä mustakiharaisen immen,
Näin hänen unessa armaas.

Istäävähys.

Mi istäävähys,
Mi hämärähys sieluni ympär
Kuin sykky-iltanen autiol maall?
Turha waiwa täällä,
Turha onpi taistelo
Ja kaikkisius mailman, turha!

En taitwasta
Mä tahdo, en hötä Gehennan,
Enp' enään neitosta syliini suo
Osani waan olkoon:
Tietämisen tuslast pojis,
Raik' ääneton tyhjähys olkoon.

No, ystäväät!
Teit' kerranpa wiimeisen pyydän,
Oi! kuulkaat mitä nyt anelen teilt:
Tuonen-tupa tehkääät
Poijan tämän asumoks;
Hän lätööhön mullan astuu.

Mun hautani
Nyt kaiwakaat halawain suojaan
Ja peitol mustal se peittäkääät taas,

Sitten ainiaksi
Kartanostain poistukaat;
Mä rauhassa maata tahdon.

Ja kumpua
Ei haudallein kohokoön koskaan,
Vaan multa ledoksi kamartukoon,
Ettei lenkäään tietää,
Että lepolammioin
On halawan himmeän alla.

Metsämiehen laulu. *)

Terwe, metsä, terwe, vuori,
Terwe, metsän ruhtinas!
Täs on poikas uljas nuori;
Esiin käy hän, voimaa täys,
Kuin tuima tunturin tuuli.

Metsän poika tahdon olla,
Sankar jylhän kuviston,
Tapiolan wainiolla
Karhun kanssa painii lyöni,
Ja mailma Unholaan jääköön.

Viherjäisel laattialla,
Mis ei seinät hämmennä,
Tähitteltilt korkeen alla
Räyskelen ja laulelen,
Ja laiku ympäri kiirii.

Nenien ääni kiirii siellä?
Metsän immen lempäu;
Liehtarina miehen tiellä
Hienohelma hyppelee,
Ja kultakiharat liehui.

*) Painamattomasta teoksesta „Seittemän Miestä.”

Ihana on täällä rauha,
 Urheo on taistelo:
 Myrsky käy ja metsä pauhaa,
 Tulta iskee pitkäinen
 Ja kuusi ryshyen kaatuu.

Metsän poika tahdon olla,
 Sankar jylhän kuusiston,
 Tapiolan wainiella
 Karhun kanssa painii lyön,
 Ja mailma Unholaan jääköön.

Kunnioitettavalle Yleisölle

tarjotagan tilattawaksi seuraava teos: „Seittemän Miestä; ilostelewa (Humoristisi) elämänkertomus seittemästä welsjesta Hämeen metsissä. Tehnyt A. Kiwi.” — Kirja, sisältävä noin 300 sivua, painatetaan, jos nimittäin tarpeeksi tilaa joita ilman, joululksi 1867 ja myydään tilaajille 2:een markkaan, ostajille 3:een. — Vilauksistoja löytyy Herroilla Kirjakauppiolla Sederholm'illa Helsingissä, Åkermann'illa Turussa, Clouberg'illa Viipuriissa, Calonius'ella Kuopiossa ja Bard'illa Oulussa.

Myytävänä:

Uusimmissa kirjakaupoissa maassamme: „Nummisuntarit”, komedia 5:ssä näytöksessä. Tehnyt A. Kiwi. Hinta 1 nt. 80 p.

Hinta: 1

Tilaajille 1 markka.

Ostajille 1 markka 20 penniä.